

Patientinformation till dig som ska opereras för sned stortå-hallux valgus

Hallux valgus innebär att stortån är snedställd. Stortåns ände trycker på bredvid liggande tå och ibland kan dessa tår ligga omlott. Stortån kan vika sig alltmer inåt samtidigt som främre fotvalvet sjunker ner och framfoten blir bredare. Orsaken är troligen ärftlig svaghet i framfotens sammanhållande strukturer. Trycket på insidan av tån ger med tiden en benknöl och ofta även en inflammerad slemhälsa som är smärtande.

Operation

Operationen innebär att man genom ett ingrepp strax ovanför stortåleden rätar ut tån. Det finns många olika metoder att korrigera tåns felställning. Vanligen avmejslas det mest utskjutande partiet av mellanfotsbenet och därefter genomsågas och tån rätas ut. Det nya läget fixeras vanligen med skruv eller stift. Tån hålls ibland dessutom på plats med yttre fixation i form av elastiskt tejpförband. Läkningprocessen kan ta upp till 6 månader innan all svullnad försvunnit och tån är normal igen.

Bedövning

Vanligen används så kallad ”fotblockad” som innebär att bedövningsmedel sprutas in på 2-3 ställen kring fotleden. Ibland görs ingreppet i ryggbedövning. En bedövningsvätska sprutas in kring ryggens nervtrådar och ger en bedövning från bålen och nedåt. Bedövningen ges 20-30 minuter innan operation påbörjas och sitter i upp till 8-24 timmar.

Smärta

När bedövningen släpper har de flesta rejält ont i foten. Smärtan kan vara besvärande de första dygnet men minskar sedan successivt. Du får med dig recept på smärtstillande mediciner. Värken och smärtan minskar också om foten hålls i högläge på en stol eller en kudde.

Att tänka på inför operation

Det är lämpligt att ta med en stor socka att sätta på foten efter operation. Det kan vara svårt att använda vanliga skor till en början. Du kommer därför att få en speciell behandlings sko som du ska använda den närmsta tiden efter operationen.

Gånghjälpmedel

Kryckkäppar får Du inköpa på Din hälsocentral. Pris 200 kr. Tag kontakt med din hälsocentral för att få kryckkäppar utprovade innan operation. **Tag med kryckkäpparna till sjukhuset operationsdagen.**

Aktivitet och belastning

Foten skall hållas i högläge så ofta det går så länge tån har tendens att svullna. Med behandlingsskon går det bra att belasta om smärtan så tillåter. Till en början kan foten vara öm att belasta och Du får använda kryckkäppar

under några dagar. Efter 6 veckor får Du börja belasta fullt utan behandlingssko. Efter 6 veckor får Du börja belasta fullt utan sko. Även efter en lyckad operation är det viktigt att använda breda, bekväma skor, annars finns risk att tån åter böjer sig inåt

Förband

Kontakta distriktsköterskan på Din hälsocentral och avtala tid för byte av förbandet samt borttagande av stygn 2 veckor efter operation. Om man använt yttre fixation med tejpförband ska det nya tejpförbandet sitta kvar ytterligare 4-5 veckor och efter det kan du själv avlägsna förbandet. Har stift använts som fixation får du ett återbesök vid ortopedmottagningen ca 3 v efter operation för att plocka bort stiftet och stygnen. Tänk på att skydda förbandet med en plastpåse när du skall duscha.

Hemfärd

Du åker hem samma dag som du opereras. Du skall inte köra bil själv. Det går bra att åka buss/tåg.

Sjukskrivning

Sjukskrivningens längd beror på vilken form av arbete Du har. Om Du har ett arbete som kräver att du står eller går mycket får du räkna med att vara sjukskriven 6-8 veckor. Har du däremot ett arbete som är stillasittande kan Du oftast komma tillbaka till arbetet redan efter 2-3 veckor.

Återbesök

Normalt sett behövs inget återbesök till ortopedmottagningen.

Om stiftfixation använts får du ett återbesök för att ta bort stift och stygn ca 3 veckor efter operationen.

Eventuella komplikationer

Får du ökade besvär efter några dagar- 1 vecka med dunkande värk i tån, rodnad, svullnad och feber ska du på dagtid, ta kontakt med mottagningssköterskan på ortopedmottagningen eller distriktsköterskan. Under nattetid eller kvällstid kontaktar du vårdguiden 1177.

Kontakt vid frågor:

Gällivare sjukhus dagkirurgisk enhet 0970-19113

Kväll och helg: Akutmottagningen 0970-192 00

Piteå älvdals sjukhus ortopedmott 0911- 75542

Kväll och helg: Akutmottagningen 0911- 753 00

Sunderbysjukhus ortopedmott 0920-283991

Kväll och helg: Akutmottagningen 1177